

”Välillä iskee pelko, etten saa ikinä kokea äitiyttä”

TERVEYS Ylipaino on haitannut 35-vuotiasta Maijaa lähes koko hänen elämänsä. Ensin häntä kiusattiin koulussa, ja nyt hänen pitäisi laihduttaa 15 kiloa päästäkseen hedelmöityshoitoihin.

MAIIJA ja hänen miehensä ovat yrittäneet lasta viisi vuotta. He ovat käyneet jo läpi kevyemmät lapsettomuushoidot — ilman tuloksia.

Vuonna 2014 kun Maija oli miehensä kanssa yrittänyt vauvaa vuoden, he hakeutuivat lapsettomuushoitoihin. Edessä oli meno lääkärin vastaanotolle.

Maija oli ottanut selvää hoidoista etukäteen ja tiesi varautua siihen, ettei hän painonsa vuoksi pääsisi hoitoihin, mutta vastaanotolla asia konkretisoitui.

–Vaikka tiesin odottaa asiaa, tuntui pahalta, että painoni esti hoitoihin pääsyn. Laihdutusvaatimus tuntui ahdistavalta, mutta siihen oli pakko taipua, mikäli halusimme hoitoihin.

PAINO on hallinnut Maijan elämää lähestulkoon aina. Hän on halunnut olla normaalipainoinen niin kauan kuin muistaa.

Maija uskoo, että hänen ongelmansa oman kehon hyväksymisessä ja ylipainon kanssa juontavat juurensa aina lapsuuteen ja kasvatukseen.

–Lapsesta asti koin kotona, että olisin hyväksytympi, jos en olisi lihava.

Maijalla on kolme sisarusta. Hänen äitinsä on aina ollut hoikka, isä sen sijaan pyöreä ja taipuvainen. Äidin puolen suku oli hoikkaa ja pitkää, Maija ja hänen siskonsa ovat olleet lapsista saakka pyöreitä.

Äidin arvostelu näkyi huokailuna vaatekaupassa. Maijalle ei löytynyt 90-luvulla helposti sopivia vaatteita, ja kun vaatteita sovitettiin, koko tuli enemmän esille.

–Äiti kehotti usein vetämään vatsaa sisään ja rypyttämään vaatteita vatsan kohdalta, etteivät vaatteet pingottaisi ja korostaisi pyöreyttä.

KOULUSSA Maijaa kiusattiin painon vuoksi. Jälkikäteen Maija on todennut, ettei hän ollut lihava lapsi, vaan nätti, pyöreä ja sopusuhtainen tyttö.

–Olin ylipainoinen ja isokokoisempi kuin muut, mutta omassa mielikuvissani olin valtava läski, mursu, elefantti, tonnikeiju.

Maijan raskaustesti ei ole toistaiseksi näyttänyt positiivista.

Maija uskoo olleensa helppo kiusaamisen kohde, koska hän ei osannut puolustaa itseään. Aikuisena Maija on ymmärtänyt, että kiusaamisen syy ei ollut hänessä vaan kiusaajien pahassa olossa. Silti hän toivoo, että kiusaajat ymmärtäisivät, kuinka paljon pahaa he ovat tehneet.

Maija tunnistaa, että hänen häiriintynyt suhde ruokaan oli tunnesyömistä.

–Tein sitä tahattomasti ja automaattisesti. Sama mekanismi on toistunut useasti jälkikäteen. Huomaan, että mieliteot voimistuvat väsyneenä ja stressaantuneena.

Yläasteella kiusaaminen, nauruskelu ja katseet jatkuivat, mutta Maija löysi itselleen oman ystävöporukan ja myöhemmin seurakuntanuorista ryhmän, jossa hänet hyväksyttiin sellaisena kuin hän oli.

–Silloin kehonkuvani alkoi muodostua paremmaksi, mutta siitä huolimatta oli aikoja, kun inhosin itseäni ja läskejäni.

VÄHITELLEN Maija pääsi sinuiksi itsensä kanssa sen kokoisena kuin oli. Pian tästä Maija tapasi tulevan miehensä yhteisen harrastuksen kautta. He kokivat vahvaa yhteenkuuluvuutta ja menivät nopeasti kihloihin ja naimisiin.

–Mieheni on aina kehuunut ulkonäköäni ja rakastanut kroppaani, silloinkin kun itse en ole. Hänelle kelpaa juuri tällaisena riippumatta kiloistani.

Jonkin aikaa Maijan elämä oli hyvää ja onnellista. Parin arkeen kuuluivat miehen kaksi lasta. Tuolloin heräsi myös toive yhteisestä lapsesta.

–Kihlojen jälkeen totesimme, että jos vauva on tullakseen, niin saa tulla.

Maija jätti ehkäisyn pois, mutta vauvaa ei yrityksistä huolimatta kuulunut.

–Olin aina haaveillut, että minusta tulisi äiti ja että minulla olisi useampia lapsia. En ole kuitenkaan koskaan pitänyt lastensaantia itsestäänselvyytenä.

Lapsettomuus on näyttänyt Maijalle myös sen, että elämä ei ole reilua.

–On paljon lapsettomia parisuntia, jotka voisivat tarjota hyvän kodin ja rakkautta lapsille, ja sitten niitä, jotka tulevat raskaaksi vahingossa ja tekevät abortin.

KOSKA haave omasta vauvasta eli vahvana, 32-vuotias Maija ja hänen miehensä päättivät hakeutua hedelmällisyshoitoihin vuonna 2014.

Lääkärissä Maija oli jälleen tekemisissä ylipainonsa kanssa. Suomessa nimittäin hedelmätömyshoitojen ehtona on, että naisen painoindeksi on alle 35.

–Ymmärrän, että painovaatimukseen on lääketieteelliset perusteet, eikä siinä ole mitään henkilökohtaista, mutta se muistuttaa siitä, että minun pitäisi olla toisenlainen.

Maijalla on ikänsä puolesta vielä noin neljä vuotta aikaa käydä hoidoissa, sen jälkeen vastaan tulee painoindeksirajan lisäksi myös ikäraja.

”Ymmärrän, että painovaatimukseen on lääketieteelliset perusteet, eikä siinä ole mitään henkilökohtaista, mutta se muistuttaa siitä, että minun pitäisi olla toisenlainen.

Maija on aina haaveillut, että hänestä tulisi äiti ja että hänellä olisi useampia lapsia.

Maija ei koe olevansa katkera, mutta tuntee syyllisyyttä siitä, ettei ole onnistunut pudottamaan painoaan, eikä ole sen vuoksi päässyt hoitoihin.

–Ymmärrän myös, että painonpudotus jo yksistään saattaisi auttaa tulemaan raskaaksi, koska syytä lapsettomuudelle ei ole löytynyt.

Sisukkaasti Maija päätti kuitenkin pudottaa painoaan vaaditun kahdeksan kiloa.

Hoidot aloitettiin kevyillä hoidoilla, joissa ovulaatiokierto saatiin täsmälliseksi lääkkeillä, ja Maija ja hänen miehensä yrittivät tulla raskaaksi luonnollisesti. Näin tehtiin kuusi kertaa tuloksetta.

Sen jälkeen parille tehtiin inseminaatiot eli kohtuun ruiskutettiin siittiöt kemiallisesti hormoneilla aikaansaadun ovulaation aikaan.

Tätä kokeiltiin kolme kertaa.

Kun vauvaa ei kuulunut, Maijan paino nousi stressin ja hormonien seurauksena 15 kiloa.

–Hedelmöityshoitojen painonpudotusvaade aktivoi uudelleen epäonnistumisen- ja syyllisyydentunteet, jotka ovat olleet osa painonpudotushistoriaani teinivuosista saakka.

SEURAAVA hoitomuoto olisi IVH eli koeputkihedelmöitys, jossa alkio laitetaan kohtuun.

–Siihen pääsemme, kun paino on pudonnut.

Maijalla on vielä noin neljä vuotta aikaa käydä hoidoissa, sen jälkeen painoindeksirajan lisäksi vastaan tulee ikäraja. Joskus Maijasta tuntuu, että haave omasta vauvasta lipuu yhä kauemmas.

Hoitojen aikana Maija myös masentui.

–Masennuksessa syyllisyydentunteet ja paine painonpudotukseen tulevat vahvoina. Jos en laihdu, emme pääse hoitoihin eikä minusta koskaan tule äitiä.

–Surullisimmaksi tulen, kun näen raskaana olevia ystäviä tai pieniä lapsia vaunuissaan. Silloin iskee pelko, että minä en saa ikinä kokea tuota.

Raskainta Maijan mielestä on kuukautiskierron mukaan eläminen, toiveikkaus hoidosta ja se romahdus, kun kuukautiset kuitenkin alkavat.

–Pahinta oli silloin, ja on vieläkin, jos kuukautiset olivat myöhässä ja ehdin jo toivoa, että olisin raskaana. Ja sitten testi näytti miinusta.

VÄHÄN aikaa sitten Maija päätti hakea apua terapiasta.

–Vasta kun pääsin purkamaan vääristyneitä käsityksiä itsestäni, olen alkanut löytää rauhan olla kehossani ja voinut olla itselleni armollinen.

Maija sanoo, että osaisi laihduttaa hoitoihin tarvittavat 15 kiloa pois tiukalla dieetillä – mutta se olisi lyhytjänteistä.

–Ellen saa kiinni siitä, minkä vuoksi vanhat tavat ovat niin tiukassa, palaan niihin stressaavissa tilanteissa uudelleen ja uudelleen. Ne ovat pohjimmiltaan syy lihomiseeni.

Terapiassa Maija keskittyy stressinhallintaan ja on oppinut, kuinka monisyisestä asiasta on kyse.

–Olen toiveikas. Terapiassa huomaan, kuinka moni asia kyt-

keytyy yhteen – paino ja lapsettomuus, koulukiusaaminen, kiltteys ja omien tunteiden ja tarpeiden sivuun laittaminen.

Maija uskoo, että terapia auttaa häntä pitämään ylipainon poissa lopullisesti.

–En ajattele, että lapsen saaminen olisi jotenkin eheyttävä kokemus, vaan että minun on hoidettava haavani umpeen ihan itse – muutoin lapsi olisi vain traumojeni jatke.

Tällä hetkellä Maija ja hänen miehensä eivät ole ajatelleet adoptiota tai sijaisvanhemmuutta, koska heillä on jo miehen lapset.

–Varmasti lapsettomuus pysyisi arpena matkassa mukana, mutta tiedän, että meillä on hyvä olla kaksinkin.